

Številka: 018-108/2023-5

Datum: 2. 10. 2023

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN), v senatu Aleksandra Petrovčiča kot predsednika senata ter Igorja Luzarja kot člana senata in dr. Mateje Škabar kot članice senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »COVID19 - Ureditev prostorov za namen Negovalne bolnišnice UKC Maribor - GOI dela in oprema kuhinje«, začetem na podlagi zahtevka za revizijo vlagatelja MAKRO 5 GRADNJE, izgradnja objektov, d.o.o., Obrtniška ulica 5, Koper, ki ga po pooblastilu zastopa Odvetniška družba Potočnik in Prebil o.p., d.o.o., Ajdovščina 4, Ljubljana (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika Republika Slovenija, Ministrstvo za zdravje, Urad Republike Slovenije za nadzor, kakovost in investicije v zdravstvu, Ulica Ambrožiča Novljana 7, Ljubljana (v nadaljevanju: naročnik), 2. 10. 2023

odločila:

1. Zahtevku za revizijo se ugotovi in se razveljavi »ODLOČITEV O ODDAJI JAVNEGA NAROČILA [...]«, št. 4110-99/2022-2718-16, z dne 25. 7. 2023.
2. Naročnik je dolžan vlagatelju povrniti stroške pravnega varstva v višini 31.661,20 EUR, in sicer v roku 15 dni od prejema tega sklepa, po izteku tega roka pa z zakonskimi zamudnimi obrestmi do plačila, pod izvršbo. Višja stroškovna zahteva se zavrne.
3. Zahteva izbranega ponudnika za povrnitev stroškov se zavrne.

Obrazložitev:

Naročnik je 18. 11. 2022 sprejel sklep o začetku postopka oddaje javnega naročila. Obvestilo o javnem naročilu je bilo na Portalu javnih naročil objavljeno 23. 12. 2022, pod št. objave JN008608/2022-B01 (s popravki dne 13. 1. 2023, 17. 1. 2023, 31. 1. 2023 in 2. 2. 2023) ter 27. 12. 2022 v Uradnem listu Evropske unije, pod št. objave 2022/S 249-728491, prav tako s popravki. Naročnik izvaja odprti postopek.

Naročnik je 5. 6. 2023 na Portalu javnih naročil (pod št. objave JN008608/2022-ODL01) objavil »ODLOČITEV O ODDAJI JAVNEGA NAROČILA«, št. 4110-99/2022-2718-9, z dne 1. 6. 2023, s katero je javno naročil oddal vlagatelju, ki je oddal po merilu najugodnejšo ponudbo.

Naročnik je 15. 6. 2023 na Portalu javnih naročil (pod št. objave JN008608/2022-ODL02) objavil »ODLOČITEV O RAZVELJAVITVI ODLOČITVE O ODDAJI JAVNEGA NAROČILA [...]«, št. 4110-99/2022-2718-12, z dne 14. 6. 2023, s katero je razveljavil svojo prejšnjo odločitev.

Naročnik je 26. 7. 2023 na Portalu javnih naročil (pod št. objave JN008608/2022-ODL03) objavil »ODLOČITEV O ODDAJI JAVNEGA NAROČILA [...]«, št. 4110-99/2022-2718-16, z dne 25. 7. 2023, s katero je javno naročilo oddal partnerjem POMGRAD, gradbeno podjetje d.d., Bakovska ulica 31, Murska Sobota, VG5, gradnja, inženiring in svetovanje, d.o.o., Tehnološki park 24, Ljubljana, in GIC GRADNJE, gradbeništvo, izvajanje in inženiring d.o.o., Sv. Florijan 120, Rogaška Slatina (v nadaljevanju: izbrani ponudnik). Iz obrazložitve odločitve še izhaja, da je naročnik po merilih ugodnejšo ponudbo vlagatelja zaradi neizpolnjevanja tehničnih zahtev glede predmeta javnega naročila ocenil za nedopustno. Naročnik je še navedel, da:

- *»B.3.: ponujen proizvod ne ustreza zahtevi, da mora biti delovna površina debeline 1,5 mm ter imeti okroglo oblikovane noge premera 50 mm, saj ponuja proizvod z delovno površino debeline 1 mm in kvadratno oblikovanih nog dimenzij 40x40 mm;*
- *B.4: ponujen proizvod ne ustreza zahtevi, da mora biti delovna površina debeline 1,5 mm ter imeti okroglo oblikovane noge premera 50 mm, saj ponuja proizvod z delovno površino debeline 1 mm in kvadratno oblikovanih nog dimenzij 40x40 mm;*
- *B.9: ponujen proizvod ne ustreza zahtevanim dimenzijam 253x248x132 mm, saj ponuja proizvod dimenzij 340x310x160 mm;*
- *B.11: ponujen proizvod ne ustreza zahtevi po hitrosti 20 do 220 vrt/min, saj ponuja proizvod s spreminjanjem hitrosti od 26 do 180 rpm;*
- *C.2: ponujen proizvod ne ustreza zahtevi, da mora biti delovna površina debeline 1,5 mm ter imeti okroglo oblikovane noge premera 50 mm, saj ponuja proizvod z delovno površino debeline 1 mm in kvadratno oblikovanih nog dimenzij 40x40 mm;*
- *C.4.1 in C.5.1: ponujen proizvod ne ustreza zahtevi po montaži pod enotami 700 in zahtevi po nastavljivih nogah višine 50 mm, saj ponuja proizvod pod enotami 900 in neustrezne višine nog;*
- *C.5: ponujen proizvod ne ustreza zahtevi po temperaturnem območju med 130°C in 300°C, saj ponuja proizvod temperaturnega območja od 90°C do 270°C;*
- *C.11: ponujen proizvod ne ustreza zahtevi po moči gorilnika (7 kW), saj ponuja proizvod moči 10 kW ;*
- *C.13: ponujen proizvod ne ustreza zahtevi po debelini pokrova 3 mm, saj ponuja proizvod debeline pokrova 2 mm;*
- *G.1: ponujen proizvod ne ustreza zahtevi po smeri košare od desne proti levi, saj ponuja proizvod s smerjo košare od leve proti desni;*
- *G.2: ponujen proizvod ne ustreza zahtevi po velikosti korita mm 500x400x300v in zahtevi po smeri košare od desne proti levi, saj ponuja proizvod velikosti korita mm500x400x250h in s smerjo košare od leve proti desni.«.*

Vlagatelj je 7. 8. 2023 zoper navedeno odločitev pravočasno vložil zahtevek za revizijo, s katerim predlaga razveljavitev odločitve o oddaji javnega naročila in povrnitev priglašениh stroškov pravnega varstva. Uvodoma naročniku očita kršitev pravice do vpogleda v ponudbo izbranega ponudnika, pri čemer zatrjuje, da naročnik popolnega pregleda vseh ponudb ni opravil (saj zanesljivo ni opravil pregleda vseh prejetih ponudb glede oziroma v delu tehničnih specifikacij ponujenih predmetov), tako pa naročnik ni izpolnil standarda »popolnega pregleda vseh ponudb«, izpolnitev katerega je predpogoj za zavrnitev zahteve za vpogled ponudnika, čigar ponudba je

bila spoznana za nedopustno, kot je to v primeru vlagateljeve ponudbe. Ugotovitve naročnika glede nedopustnosti ponudbe označuje za zmotne, pri čemer navaja, da:

- je ponudil točno takšno opremo, kot jo je naročnik kot referenčno navedel v Popisu del – POPRAVEK 2 v zavihku »Oprema kuhinje«;
- je izbrani ponudnik ponudil opremo, ki je obremenjena z enako vrsto pomanjkljivosti, kot jih naročnik očita vlagatelju, vsled česar bi moral naročnik na podlagi enakopravne obravnave ponudnikov isto tolmačenje zavzeti tudi pri pregledu te ponudbe – očitno naj bi namreč bilo, da je naročnik štel, da izpolnitev tehničnih zahtev, ki jih oporeka vlagatelju, pri izbranem ponudniku ni nujna.

Utemeljuje še, zakaj na vprašanje dopustnosti njegove ponudbe nikakor ne more vplivati dejstvo, da je naročnik v stolpcu »Opis« navedel nekatere lastnosti, ki odstopajo od lastnosti referenčnega proizvoda in neizpolnjevanje katerih naročnik vlagatelju neutemeljeno osporava v izpodbijani odločitvi. Podredno (če bi naročnik zavzel drugačno tolmačenje) pa vlagatelj ugotavlja, da so zahteve naročnika nejasne.

Izbrani ponudnik, ki ga v tem postopku pravnega varstva po pooblastilu zastopa Odvetniška družba Cukrov o.p., d.o.o., Tivolska cesta 48, Ljubljana, se je o zahtevku za revizijo izjasnil s vlogo z dne 12. 8. 2023, zahteval pa je tudi povrnitev stroškov. Utemeljuje, zakaj že iz razloga, ki ga je navedel naročnik, vlagateljeva ponudba ni dopustna in zakaj so s tem povezane določbe razpisne dokumentacije jasne, navaja pa še dodatne razloge v prid nedopustnosti vlagateljeve ponudbe (neustrezno pooblastilo za podpisovanje ponudbe, neustrezne reference, računske napake). Pojasnjuje tudi, zakaj je treba izbrano ponudbo šteti za dopustno.

Naročnik je s sklepom z dne 29. 8. 2023 zahtevke za revizijo zavrnil. Glede zatrjevane kršitve pravice do vpogleda v ponudbo izbranega ponudnika se z vlagateljem ne strinja in navaja, da je v izpodbijani odločitvi jasno zapisal ter obrazložil nepravilnosti in pomanjkljivosti v zvezi s posamezno prejeto ponudbo, v tehničnem delu pa je ocenjeval tudi ponudbo izbranega ponudnika. Glede vprašanja dopustnosti vlagateljeve ponudbe najprej pojasnjuje, da je tehnične zahteve oblikoval na način, da je v obrazcih Popisi del zahtevano raven kakovosti opredelil s kataložno številko (stolpca »Code« in »Model«) in z dodatnim opisom (stolpec »Opis«), v odgovorih na vprašanja pa je pojasnil, da v kolikor ponudniki ne vpišejo drugega ponujenega proizvoda, bo naročnik smatral, da ponujajo takšnega, kot ga je navedel projektant zgolj za navedbo želene ravni oz. kvalitete proizvoda. Poudarja, da je v razpisni dokumentaciji navedel, da morajo ponudbe izpolnjevati vse tehnične zahteve, glede na navedeno pa je pri presoji dopustnosti ponudb upošteval tako lastnosti referenčnega proizvoda (opredeljenega s kodo in modelom) kot tudi lastnosti, opredeljene z opisom. Tako izbrani ponudnik kot vlagatelj ponujata proizvode istega proizvajalca Electrolux Professional, s to razliko, da je vlagatelj vpisal podatke o ponujenih proizvodih v za to predviden stolpec, zraven pa priložil tudi tehnične liste, zaradi česar je bilo treba zaključiti, da je ponudil drugačen proizvod od zahtevanega oz. proizvod, ki ne izpolnjuje vseh zahtev. Meni, da v razpisni dokumentaciji ali odgovorih na Portalu javnih naročil ni najti podlage, ki bi utemeljevala vlagateljevo razlago, da se zahteve iz stolpca »Opis« upoštevajo samo in zgolj v tistih primerih, ko bi ponudniki ponujali proizvode drugih proizvajalcev ali proizvod, ki ni identičen referenčnemu proizvodu; če bi vlagatelj sledil navodilom naročnika (in ne izpolnil polj, ki mu jih ni bilo treba izpolniti), ne bi spravil sebe in svoje ponudbe v položaj nedopustnosti. Naročnik ugotavlja, da je izbrani ponudnik – nasprotno od vlagatelja – pravilno razumel zahteve iz razpisne dokumentacije, in sicer, da se podatki zapisani v stolpcih »Code« in »Model« nanašajo le na kvaliteto izdelka, medtem ko pa so v stolpcu »Opis« jasno določene dodatne lastnosti predmeta, ki jih mora ponudnik upoštevati in njihove zahteve izpolniti. Dodaja, da je izbrani ponudnik v izjasnitvi predložil tudi izjavo proizvajalca Electrolux Professional Group iz katere izhaja, da bodo izdelali in dobavili vse izdelke za opremo kuhinje iz razpisne dokumentacije, kot ti izhajajo iz opisa izdelka in sicer pod posamično isto številko kode in modela, na način, da bodo vsi zahtevani proizvodi naročnika iz te razpisne dokumentacije v celoti in

popolnoma ustrezali opisom iz razpisne dokumentacije, da pa katalogov ne morejo posredovati, ker ti še ne obstajajo. V zvezi z vlagateljevimi očitki, ki se nanašajo na izbrano ponudbo, naročnik pojasnjuje, da je v nasprotju z vlagateljem izbrani ponudnik sledil pojasnilom s Portala javnih naročil in podatkov v stolpec »*Ponujeni proizvod*« ni vpisal, saj ponuja proizvode, kot jih je navedel projektant v Popisu del, posledično pa so ponujeni ustrezni proizvodi, saj izpolnjujejo vse zahteve naročnika. S tem, ko vlagatelj navaja, da ponujeni referenčni proizvodi izbranega ponudnika ne izpolnjujejo hkrati vseh razpisanih zahtev (hkrati referenčnih zahtev in zahtev iz stolpca »*Opis*«), naj bi vlagatelj podajal novo (drugačno) razlago razumevanja glede izpolnjevanja tehničnih zahtev, ki se razlikuje od vlagateljeve razlage v tistem delu zahtevka za revizijo, v katerem utemeljuje dopustnost svoje ponudbe. Da bo izbrani ponudnik dobavil proizvode skladno z zahtevami iz razpisne dokumentacije, pri čemer iz ponudbe ne izhaja nasprotno (kot v primeru vlagateljeve ponudbe) pa naj bi nenazadnje izhajalo tudi iz k ponudbi priloženega osnutka pogodbe.

Naročnik je Državni revizijski komisiji 6. 9. 2023 odstopil dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in dokumentacijo o predrevizijskem postopku.

Vlagatelj se je do navedb naročnika opredelil z vlogo z dne 8. 9. 2023. Vztraja pri navedbah iz zahtevka za revizijo. Poudarja še, da zahtevano raven kakovosti predstavlja referenčni tipski proizvod, s tipsko kodo in modelno številko, ne pa tudi opis proizvoda, ki ga je naročnik vključil v peti stolpec tabele (in ki ji je relevanten izključno v primeru, ko ponudniki ponudijo drugačen proizvod od referenčnega). Naročnik naj bi želel napačno prikazati, da je vlagatelj ponudil drugačen proizvod od zahtevanega oziroma proizvod, ki ne izpolnjuje vseh tehničnih zahtev. Pojasnjuje, zakaj so napačne in vsebinsko neutemeljene navedbe naročnika o tem, da naj bi bili ponujeni izdelki dolžni izpolnjevati »*vse tehnične zahteve*« naročnika – tako lastnosti referenčnih izdelkov, kot tudi lastnosti iz »*Opis[a]*«, saj npr. miza iz postavke B.3 kvadratno oblikovanih nog 40x40 mm ne more hkrati izpolnjevati lastnosti z okroglo oblikovanimi nogami premera 50 mm. Zavrača stališče naročnika, da bi ga moral na nejasnosti tehničnih zahtev opozoriti prek Portala javnih naročil. Glede ponudbe izbranega ponudnika, ki ponuja referenčne proizvode, vlagatelj utemeljuje, da ob naročnikovi interpretaciji tudi ta ponudba ne more biti dopustna. Če pa je izbrani ponudnik ponudil proizvode proizvajalca Electrolux Professional, ki niso enaki referenčnim produktom, pa to pomeni, da je ponudil kvečjemu proizvode, ki so izdelani po meri in bi bil dolžan te kot take identificirati v stolpcu »*Ponujeni proizvod*« ter zanje predložiti tehnično dokumentacijo. Dodaja, da so bili ponudniki v vsakem primeru dolžni za ponujene proizvode predložiti tehnično dokumentacijo, česar pa izbrani ponudnik za razliko od vlagatelja ni storil – tudi po izrecni izjavi proizvajalca namreč tovrstne dokumentacije še ni mogoče predložiti, ker ti katalogi še ne obstajajo. Vlagatelj meni, da je to samostojni razlog za izločitev izbrane ponudbe iz postopka oddaje javnega naročila.

Po pregledu dokumentacije o javnem naročilu ter preučitvi navedb vlagatelja, naročnika in izbranega ponudnika je Državna revizijska komisija odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

Med strankama je sporno, ali je naročnik ravnal skladno z dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila in določbami Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 s sprem.; v nadaljevanju: ZJN-3), ko je vlagateljevo ponudbo zavrnil kot nedopustno ter javno naročilo oddal izbranemu ponudniku.

V zvezi z zatrjevano kršitvijo pravice do vpogleda v ponudbo izbranega ponudnika Državna revizijska komisija opozarja na peti odstavek 35. člena ZJN-3, skladno s katerim naročnik, če je izvedel popoln pregled vseh ponudb, po objavi odločitve o oddaji javnega naročila omogoči vpogled v ponudbo izbranega ponudnika le tistim ponudnikom, ki so oddali dopustno ponudbo;

če naročnik ni opravil popolnega pregleda ponudb, mora omogočiti vpogled vsem ponudnikom. Naročnik ponudniku, ki je v roku treh delovnih dni po objavi odločitve zahteval vpogled, dovoli vpogled v ponudbo izbranega ponudnika najkasneje v treh delovnih dneh od prejema zahteve, razen v tiste dele, ki upoštevajo določbe 35. člena predstavljajo poslovno skrivnost ali gre za tajne podatke v skladu z zakonom, ki ureja dostop do tajnih podatkov ali za osebne podatke, ki se varujejo v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

V obravnavanem primeru ni mogoče pritrditi vlagatelju v tem, da naročnik ni izvedel popolnega pregleda vseh prejetih ponudb – kot izhaja iz izpodbijane odločitve, se je naročnik opredelil do (ne)dopustnosti vsake od treh prejetih ponudb, pri čemer je za ponudbo izbranega ponudnika izrecno zapisal med drugim, da »[...] *ponudba ustreza potrebam in zahtevam, določenim v tehničnih specifikacijah* [...]« ter da je ta ponudba dopustna, za ponudbi vlagatelja ter skupnih ponudnikov MEDICOENGINEERING d.o.o. in LESNINA MG OPREMA, d.d., Ljubljana, pa da sta nedopustni. Naročnik je torej opravil popoln pregled ponudb, ki mu je omogočil ugotovitev o (ne)dopustnosti posamezne ponudbe. V posledici navedenega zato naročniku ni mogoče očitati kršitve ZJN-3, ko vlagatelju ni omogočil vpogleda v ponudbo izbranega ponudnika.

Dopustna ponudba je ponudba, ki jo predloži ponudnik, za katerega ne obstajajo razlogi za izključitev in ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje, njegova ponudba ustreza potrebam in zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, je prispela pravočasno, pri njej ni dokazano nedovoljeno dogovarjanje ali korupcija, naročnik je ni ocenil za neobičajno nizko in cena ne presega zagotovljenih sredstev naročnika (29. točka prvega odstavka 2. člena ZJN-3).

Tehnične zahteve mora naročnik določiti ob upoštevanju 68. člena ZJN-3, ki določa, da morajo biti te navedene v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila. Tehnične specifikacije določajo zahtevane značilnosti gradnje, storitve ali blaga. Te značilnosti se lahko nanašajo tudi na točno določen postopek ali način proizvodnje ali zagotavljanja zahtevanih gradenj, blaga ali storitev ali na točno določen postopek za kakšno drugo stopnjo v njihovi življenjski dobi, tudi če takšni dejavniki fizično niso del njih, a pod pogojem, da so značilnosti povezane s predmetom javnega naročila ter sorazmerne z vrednostjo in cilji naročila (prvi odstavek 68. člena ZJN-3). Tehnične specifikacije morajo vsem gospodarskim subjektom zagotavljati enak dostop do postopka javnega naročanja in neupravičeno ne smejo ovirati odpiranja javnih naročil konkurenci (četrti odstavek 68. člena ZJN-3). Naročnik jih lahko določi bodisi v smislu zahtev glede delovanja ali funkcionalnosti bodisi s sklicevanjem na tehnične specifikacije in različne standarde oziroma tehnične ocene bodisi s kombinacijo navedenih načinov (peti odstavek 68. člena ZJN-3). V skladu s šestim odstavkom 68. člena ZJN-3 v tehničnih specifikacijah ne smejo biti navedeni določena izdelava ali izvor ali določen postopek, značilen za proizvode ali storitve določenega gospodarskega subjekta, ali blagovne znamke, patenti, tipi ali določeno poreklo ali proizvodnja, ki dajejo prednost nekaterim podjetjem ali proizvodom ali jih izločajo, razen če tega ne upravičuje predmet javnega naročila. Take navedbe so izjemoma dovoljene, če sicer ni mogoče dovolj natančno in razumljivo opisati predmeta naročila, vsebovati pa morajo tudi besedi »*ali enakovredni*«.

Skladno s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 sme naročnik javno naročilo oddati le ponudniku, čigar ponudba je dopustna. Naročnik namreč skladno s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 (pregled in ocenjevanje ponudb ter način oddaje javnega naročila) odda javno naročilo na podlagi meril, potem ko preveri, da so izpolnjeni naslednji pogoji: a) ponudba je skladna z zahtevami in pogoji, določenimi v obvestilu o javnem naročilu in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, po potrebi ob upoštevanju variant iz 72. člena ZJN-3, in b) ponudbo je oddal ponudnik, pri katerem ne obstajajo razlogi za izključitev iz 75. člena ZJN-3 in izpolnjuje pogoje za sodelovanje ter pravila in merila iz 82. in 83. člena ZJN-3, če so bila določena.

Naročnik je v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila (v nadaljevanju tudi: razpisna dokumentacija) v dokumentu »NAVODILA PONUDNIKOM ZA IZDELAVO PONUDBE« navedel med drugim:

- pod točko »1.1 Osnovni podatki o naročilu«:

»Predmet javnega naročila je:

- izvedba gradbeno obrtniških in inštalacijskih (GOI) del in
- dobava opreme za kuhinjo za namen Negovalne bolnišnice UKC Maribor. Oprema kuhinje je vezana na izvedbo priključkov in brez znanega dobavitelja kuhinjske opreme ni mogoče pripraviti instalacij in izvesti finalizacijo prostora kuhinje.

Predmet javnega naročila z obsegom del je podrobneje opredeljen v Specifikaciji zahtev naročnika (C), Popisih del (od obrazcev OBR-2.1 do OBR-2.18) in PZI – Projekt za izvedbo.«;

- pod točko »2.3 Predložitev ponudbe«:

»Ponudnik mora v ponudbi predložiti:

[...]

4. izpolnjen obrazec Predračun – popisi del (od obrazcev OBR-2.1 do OBR-2.18) vključno z vso dokumentacijo, ki je na obrazcih zahtevana«;

- pod točko »2.4 Izpolnitev obrazcev v ponudbi«:

»Izpolnitev obrazca »Predračun – popisi del« (obrazci od OBR-2.1 do OBR-2.18)

[...]

Ponudnik mora v Predračunu ponujati/navesti vse pozicije, ob upoštevanju tehničnega dela dokumentacije, ki je sestavni del dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila.

Ponudniki morajo v stolpec popisi del z oznako »Ponujeni proizvod (tip, kat št., proizvajalec)« za označene proizvode pripisati proizvajalca, tip in kataloško številko ponujenega proizvoda, kjer je to zahtevano in predložiti v ponudbi dokazila o tehničnih lastnostih posameznega elementa ponujenega proizvoda in jih priložiti v istem vrstnem redu, kot so le-ti zahtevani v popisih del. Za verodostojno dokazilo o tehničnih lastnostih opreme se šteje katalog, prospekt ali drug ustrezen uraden material s tehničnimi specifikacijami ponujenega proizvoda oziroma izjava proizvajalca, da ima takšne karakteristike. Ponudnik naj v dokazilu na jasno viden način za vsak ponujen proizvod s prosto roko ali drugače označi zaporedno številko, ki je navedena v popisih del (oziroma ponudbenemu predračunu) za posamezno zahtevo (postavko).

[...]

V popisih del je v nekaterih pozicijah oprema opisana s tipom, blagovno znamko oz./proizvajalcem opreme izključno z namenom, da se določi zahtevana raven kakovosti razpisanih vrst blaga/opreme. Ponudniki morajo ponuditi enako ali višjo raven kakovosti.«;

- pod točko »2.12 Tehnične zahteve«:

»Tehnične zahteve predmeta javnega naročila so opredeljene v Specifikaciji zahtev naročnika (C), Popisih del (od obrazcev OBR-2.1 do OBR-2.18) in PZI dokumentaciji.

Naročnik bo kot nedopustno zavrnil ponudbo, ki ne bo ustrezala vsem tehničnim zahtevam.

Ponudnik mora ponuditi vso razpisano opremo in vsa dela v okviru predmeta javnega naročila. [...]«.

V dokumentu »SPECIFIKACIJA ZAHTEV NAROČNIKA« je pod 2. točko zahtev navedeno še:

»Projektant je pri posamezni opremi v projektantskem popisu materiala in del navedel proizvajalca in tip opreme izključno z namenom, da se določi zahtevana raven kakovosti. V ponudbi lahko ponudite tudi opremo drugih proizvajalcev, vendar mora biti le ta tehnično najmanj enakovredna opremi navedeni v projektantskem popisu materiala in del, enakovrednost pa potrebno dokazovati z ustrežno priloženo tehnično dokumentacijo. V primeru, da se ponudi drug tip materiala ali opreme, se mora druga ponujena oprema vpisati v za to predviden stolpec v popisih del - stolpec PONUJENI PROIZVOD (tip, kat. št., proizvajalec).«.

Iz pregleda objav na Portalu javnih naročil je razvidno, da je naročnik v zvezi s sporno tematiko objavil tudi več odgovorov na vprašanja potencialnih ponudnikov:

- »Datum objave: 12.01.2023 10:16

VPRAŠANJE

Pozdravljeni

Ali prav razumemo, da nam v popisu pri strojnih in elektro instalacijah, kjer ponujamo proizvod, kot je v popisu ni potrebno vpisovati (tip, kat. št. in proizvajalca)? Lahko pustimo prazno?

ODGOVOR

Naročnik potrjuje, da ponudnikom v popisu pri strojnih in elektro instalacijah, kjer ponujajo proizvod, kot je v popisu ni potrebno vpisovati (tip, kat. št. in proizvajalca) in lahko pustijo prazno.

Naročnik pri tem dodaja pojasnilo, da pri postavkah, kjer je že v osnovi vpisan predlog tipa proizvoda (v popisu navedeno »kot npr.« - »ali enakovredno« ter napisan tip proizvoda), s katerim je projektant navedel zgolj raven oz. kvaliteto željenega proizvoda, ponudniki, v kolikor ponujajo drug tip proizvoda, morajo vpisati podatke skladno z zahtevo (»PONUJENI PROIZVOD (tip, kat. št., proizvajalec)«). V kolikor pri takšni postavki ponudniki ne vpišejo drug ponujeni proizvod, bo naročnik smatral, da ponujajo takšnega, kot ga je navedel projektant zgolj za navedbo željene ravni oz. kvalitete proizvoda.«;

- »Datum objave: 12.01.2023 10:18

VPRAŠANJE

Spoštovani,

v navodilih za pripravo ponudbe navajate, " Ponudniki morajo v stolpec popisi del z oznako »Ponujeni proizvod (tip, kat št., proizvajalec)« za označene proizvode pripisati proizvajalca, tip in kataloško številko ponujenega proizvoda, kjer je to zahtevano in predložiti v ponudbi dokazila o tehničnih lastnostih posameznega....." konec navedka. Ker imate v posameznih delih popisa del vstavljen stolpec "PONUJENI PROIZVOD (tip, kat. št., proizvajalec)" smatramo, da ni moč izpolniti zahtevanega za vse postavke (npr. zemeljska dela, pripravljalna dela, rušitvena dela ...)

Zato vas v izogib različnih tolmačenj zahtevanega pozivamo, da v popravljenih popisih del (morda obarvate postavke pri katerih zahtevate navedeno) jasno in nedvoumno označite za proizvode iz katerih postavk je potrebno priložiti zahtevano.

Lep pozdrav!

ODGOVOR

Naročnik pojasnjuje, da pri postavkah kjer je že v osnovi vpisan predlog tipa proizvoda (v popisu navedeno »kot npr.« - »ali enakovredno« ter napisan tip proizvoda), s katerim je projektant navedel zgolj raven oz. kvaliteto željenega proizvoda, ponudniki, v kolikor ponujajo drug tip proizvoda, morajo vpisati podatke skladno z zahtevo (»PONUJENI PROIZVOD (tip, kat. št., proizvajalec«). V kolikor pri takšni postavki ponudniki ne vpišejo drug ponujeni proizvod, bo naročnik smatral, da ponujajo takšnega, kot ga je navedel projektant zgolj za navedbo željene ravni oz. kvalitete proizvoda.«;

- »Datum objave: 26.01.2023 13:45

VPRAŠANJE

Spoštovani

Prosim, da nam potrdite, da nam v popise ni potrebno vpisovati "Ponujeni proizvod", če ponujamo kar je napisano v popisu.

ODGOVOR

Naročnik potrjuje, da ponudnikom v popisu pri strojnih in elektro instalacijah, kjer ponujajo proizvod, kot je v popisu ni potrebno vpisovati (tip, kat. št. in proizvajalca) in lahko pustijo prazno.«;

- »Datum objave: 26.01.2023 13:47

VPRAŠANJE

Pozdravljeni

Ni nam povsem jasno katere pozicije moramo vpisovati v stolpec popisi del z oznako "Ponujeni proizvod". V navodilih piše, da so to označeni proizvodi, ki jih pa ne najdemo. Ali prav razumemo, da vpisujemo "Ponujeni proizvod" le pri tehnološki opremi kuhinje in tam priložimo tudi ustrezne kataloge?

ODGOVOR

Naročnik pojasnjuje, da ne samo pri tehnološki opremi kuhinje, ampak pri VSEH POSTAVKAH IZ POPISA, kjer je že v osnovi vpisan predlog tipa proizvoda (v popisu navedeno »kot npr.« - »ali enakovredno« ter napisan tip proizvoda), s katerim je projektant navedel zgolj raven oz. kvaliteto željenega proizvoda, ponudniki, v kolikor ponujajo drug tip proizvoda, morajo vpisati podatke skladno z zahtevo (»PONUJENI PROIZVOD (tip, kat. št., proizvajalec«). V kolikor pri takšni postavki ponudniki ne vpišejo drug ponujeni proizvod, bo naročnik smatral, da ponujajo takšnega, kot ga je navedel projektant zgolj za navedbo željene ravni oz. kvalitete proizvoda.«;

- »Datum objave: 26.01.2023 14:13

VPRAŠANJE

Spoštovani

Ali lahko potrdite, da pri tehnološki opremi kuhinje ni potrebno prilagati katalogov?

ODGOVOR

Naročnik odgovarja, da je pri tehnološki opremi kuhinje potrebno predložiti kataloge.«;

- »Datum objave: 26.01.2023 14:20

VPRAŠANJE

Spoštovani

Ali prav razumemo, da nam v času oddajanja ponudbe ni potrebno prilagati katalogov in vpisovati kaj nudimo, če nudimo, kar je v popisih?

ODGOVOR

Naročnik pojasnjuje, da v kolikor ponudniki ponujajo enak proizvod kot ga je projektant navedel v popisu, ne rabijo prilagati katalogov in vpisovati v stolpec iz popisov **PONUJENI PROIZVOD** (tip, kat. št., proizvajalec), razen v primeru opreme kuhinje.«.

Skladno z drugim odstavkom 67. člena ZJN-3 se informacije, ki jih posreduje naročnik gospodarskim subjektom na portalu javnih naročil ali prek njega, štejejo za spremembo, dopolnitev ali pojasnilo dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, če iz vsebine informacij izhaja, da se z njimi spreminja ali dopolnjuje ta dokumentacija ali če se s pojasnilom odpravlja dvoumnost navedbe v tej dokumentaciji.

Naročnik se je v dokumentu oziroma preglednici »Predračun – popisi del (od obrazcev OBR-2.1 do OBR-2.18)« v zavihku »Oprema kuhinje« za sporne postavke B.3, B.4, B.9, B.11, C.2, C.4.1, C.5.1, C.5, C.11, C.13, G.1 in G.2 z navedbami pod stolpcema »Code« in »Model« skliceval na točno določene proizvode (v nadaljevanju tudi: referenčni izdelki) – Državna revizijska komisija pri tem primeroma navaja postavko B.3 DELOVNA MIZA S PRIVIHO 2600 MM, kjer se je naročnik skliceval na referenčni izdelek TG2600UN s kodo 133239; poleg tega je naročnik pod stolpcem »opis« navedel še naslednje: »50 mm visoka delovna površina iz nerjavnega jekla 304 AISI, debeline 1,5 mm, robi oblikovani tako, da z njih ne kaplja, varjeni koti. Ojačane podporne palice iz nerjavnega jekla 304 AISI. Vgrajen privih v = 100 mm, polmera 10 mm. Okroglo oblikovane noge so iz 304 AISI, premera 50 mm. Noge so nastavljive po višini (+0-50 mm).« Smiselno enako je bilo določeno tudi za preostale sporne postavke; tudi med strankama ni sporno, da je naročnik pri vseh teh postavkah navedel referenčni izdelek, prav tako ni sporno, da gre v primeru navedbe v tem postopku spornih referenčnih izdelkov za izdelke proizvajalca ELECTROLUX PROFESSIONAL.

Pregled vlagateljeve ponudbe potrjuje, da je vlagatelj za vse sporne postavke ponudil referenčne izdelke – vlagatelj je namreč v stolpec »**PONUJENI PROIZVOD** (tip, kat. št., proizvajalec)« za 11 od 12 spornih postavk vpisal identičen izdelek referenčnemu (npr. za postavko B.3 je vlagatelj v stolpec »**PONUJENI PROIZVOD** (tip, kat. št., proizvajalec)« vpisal »TG2600UN 133239 ELECTROLUX PROFESSIONAL«), za postavko C.5 pa ponujenega ni vpisal, zato se skladno z določbami razpisne dokumentacije šteje, da je ponujen referenčni izdelek. Državna revizijska komisija pri tem dejstva, ki ga izpostavlja naročnik, namreč da je vlagatelj vpisal ponujene izdelke pod stolpec »**PONUJENI PROIZVOD** (tip, kat. št., proizvajalec)«, kljub temu, da ponuja referenčne izdelke, ne more šteti vlagatelju v škodo ali celo v smislu (kot to navaja naročnik), »da je vlagatelj ponudil drugačen proizvod od zahtevanega« – kot že poudarjeno, se vlagateljeva ponudba (enako kot ponudba izbranega ponudnika) v spornem delu nanaša na referenčne izdelke in ne morebiti na kake druge izdelke, kot to zatrjuje naročnik. Kot izhaja iz razpisne dokumentacije oziroma odgovora naročnika na Portalu javnih naročil (npr. objava z dne 26. 1. 2023 ob 14.20) ponudniki v primeru ponudbe referenčnih izdelkov niso bili dolžni ničesar vpisati v stolpec »**PONUJENI PROIZVOD** (tip, kat. št., proizvajalec)«, ni pa bilo to prepovedano, zato tudi ni mogoče slediti stališču naročnika o tem, da naj bi vlagatelj z vpisom referenčnih izdelkov v ta stolpec ravnal v nasprotju z navodili. Prav tako ni jasno, zakaj naj bi bila navedba

referenčnega izdelka v stolpcu »*PONUJENI PROIZVOD (tip, kat. št., proizvajalec)*« pomanjkljiva, kot to meni naročnik.

Naročnik neustreznost ponujenega utemeljuje s sklicevanjem na to, da ponujeni referenčni izdelki ne izpolnjujejo hkrati tudi zahtev iz stolpca »*opis*«; naročnik kot ključno pri tem navaja, da naj v razpisni dokumentaciji ne bi bilo podlage, ki bi utemeljevala razlago, da se zahteve iz stolpca »*opis*« upoštevajo samo in zgolj v tistih primerih, ko bi ponudniki ponujali proizvode drugih proizvajalcev. Državna revizijska komisija s stališči naročnika ne more soglašati. Izpostaviti velja dva razloga, ki govorita v prid temu, da je ustrezna tudi tista ponudba, ki vključuje referenčne izdelke:

- iz nobenega dela razpisne dokumentacije izrecno ne izhaja, da morajo tudi referenčni izdelki hkrati izpolnjevati zahteve iz stolpca »*opis*« (kar je tudi sicer očitno nemogoče, saj je naročnik v stolpcu »*opis*« navedel lastnosti, ki jih obstoječi referenčni izdelki nimajo);
- iz zapisa v razpisni dokumentaciji, da se lahko ponudi »[...] *opremo drugih proizvajalcev, vendar mora biti le ta tehnično najmanj enakovredna opremi navedeni v projektantskem popisu materiala in del*« ter iz odgovora na Portalu javnih naročil »*V kolikor pri takšni postavki ponudniki ne vpišejo drug ponujeni proizvod, bo naročnik smatral, da ponujajo takšnega, kot ga je navedel projektant zgolj za navedbo željene ravni oz. kvalitete proizvoda*« je mogoče razbrati, da bo ponudba referenčnega izdelka sprejeta kot ustrezna – tudi po presoji Državne revizijske komisije je namreč naročnik z zapisanim potencialnim ponudnikom sporočil, da kot ustrezne šteje referenčne izdelke.

Državna revizijska komisija se pri tem ne opredeljuje do vprašanja, zakaj je naročnik po eni strani navajal referenčne izdelke, po drugi strani pa zapisal popolnoma drugačne tehnične lastnosti zelenih izdelkov za primer, ko ni ponujen referenčni izdelek, saj to v kontekstu že pojasnjenega (tj. o ustreznosti ponudbe, ki vključuje referenčne izdelke) niti ni relevantno.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik s tem, ko je vlagateljevo ponudbo označil za nedopustno, ravnal v neskladju z določili prvega odstavka 89. člena ZJN-3, s tem povezane revizijske navedbe vlagatelja pa so utemeljene.

Utemeljeni so tudi očitki vlagatelja o kršitvi načela enakopravne obravnave ponudnikov (prvi odstavek 7. člena ZJN-3), saj je enako dejansko stanje v ponudbah vlagatelja in izbranega ponudnika obravnaval diametralno nasprotno. Izbrani ponudnik namreč v spornih postavkah ponuja identične izdelke kot vlagatelj – iz vpogleda v ponudbo je razvidno, da izbrani ponudnik za sporne postavke pod stolpec »*PONUJENI PROIZVOD (tip, kat. št., proizvajalec)*« ni vpisal ničesar, zato se skladno z že citiranim pojasnilom s Portala javnih naročil šteje, da so ponujeni referenčni izdelki (torej enako kot v primeru vlagateljeve ponudbe). Pri tem za presojo zakonitosti ravnanja naročnika pri pregledu in ocenjevanju ponudb ni mogoče kot upoštevni sprejeti pojasnil proizvajalca ELECTROLUX PROFESSIONAL, na katere se sklicujeta izbrani ponudnik in naročnik, saj ne gre za dokument, ki bi bil vsebovan že v ponudbi – izbrani ponudnik je ta dokument (pojasnilo) predložil šele z vlogo, s katero se je izjasnil o zahtevku za revizijo. Še dodatno je utemeljena tudi ugotovitev vlagatelja o tem, da izbrani ponudnik ponudbi, kljub izrecni zahtevi naročnika (kot izhaja iz odgovorov na Portalu javnih naročil z dne 26. 1.2023 ob 14.13 in 14.20, ki skladno z drugim odstavkom 67. člena ZJN-3 štejeta za dopolnitev in pojasnilo dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila), ni priložil katalogov oziroma tehnične dokumentacije ponujene opreme, v posledici česar naročnik te ponudbe niti ne bi smel obravnavati kot dopustne.

V posledici vsega navedenega v obrazložitvi tega sklepa je Državna revizijska komisija v skladu z 2. alinejo prvega odstavka 39. člena ZPVPJN zahtevku za revizijo vlagatelja ugodila in

razveljavila odločitev o oddaji javnega naročila, kot izhaja iz dokumenta »ODLOČITEV O ODDAJI JAVNEGA NAROČILA [...]«, št. 4110-99/2022-2718-16, z dne 25. 7. 2023.

Državna revizijska komisija (z namenom pravilne izvedbe postopka v delu, ki je bil razveljavljen), na podlagi tretjega odstavka 39. člena ZPVPJN, napotuje naročnika, da v nadaljevanju postopka oddaje predmetnega javnega naročila sprejme eno od odločitev, ki jih predvideva ZJN-3. Če se bo naročnik odločil, da bo nadaljeval postopek javnega naročanja s sprejemom odločitve o oddaji javnega naročila, mora ponovno presojo ponudb opraviti skladno z določili ZJN-3 in ob upoštevanju ugotovitev Državne revizijske komisije, kot izhajajo iz tega sklepa; naročnik mora pri svojih ravnanjih še zlasti upoštevati, da mora zagotoviti tudi enakopravno obravnavo ponudnikov.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj je v zahtevku za revizijo in v vlogi z dne 8. 9. 2023 zahteval povrnitev stroškov pravnega varstva. Če je zahtevek za revizijo utemeljen, mora naročnik iz lastnih sredstev vlagatelju povrniti potrebne stroške, nastale v predrevizijskem in revizijskem postopku (tretji odstavek 70. člena ZPVPJN).

Državna revizijska komisija je vlagatelju, skladno s prvim in tretjim odstavkom 70. člena ZPVPJN in skladno z Odvetniško tarifo (Uradni list RS, št. 2/2015 s sprem.; v nadaljevanju: OT), kot potrebne priznala naslednje priglašene stroške:

- strošek dolžne vplačane takse za revizijski zahtevek v višini 25.000,00 EUR;
- strošek odvetniške storitve za sestavo zahtevka za revizijo v višini 9.000 točk (prva točka tar. št. 44 OT), kar ob upoštevanju vrednosti točke (tj. 0,60 EUR) in 22% DDV znaša 6.588,00 EUR;
- izdatke v pavšalnem znesku (vlagatelj izdatkov v dejanski višini ni specificiral niti izkazal) po tretjem odstavku 11. člena OT (in sicer 2 % od skupne vrednosti storitve do 1.000 točk ter 1 % od presežka nad 1.000 točk) v višini 100 točk, kar ob upoštevanju vrednosti točke (tj. 0,60 EUR) in 22% DDV znaša 73,20 EUR.

Državna revizijska komisija vlagatelju ni priznala:

- priglašeni stroškov za sestavo vloge z dne 8. 9. 2023, s katero se je vlagatelj opredelil do sklepa o zavrnitvi zahtevka za revizijo, saj v konkretnem primeru niso bili potrebni (peti odstavek 70. člena ZPVPJN v povezavi z osmim odstavkom istega člena ter drugi odstavek 2. člena OT) – navedbe v vlogi z dne 8. 9. 2023 niso pripomogle ne k hitrejši ne k enostavnejši rešitvi zadeve;
- priglašeni stroškov za sestanek s stranko po tar. št. 43/1 OT (200 točk) ter za pregled listin in druge dokumentacije po tar. št. 43/2 OT (500 točk), saj gre za stroške za storitve, ki so že zajeti v strošku odvetniške storitve za sestavo zahtevka za revizijo in ne za samostojne storitve (prim. odločitve Državne revizijske komisije št. 018-221/2017, 018-011/2018, 018-038/2022).

Državna revizijska komisija je tako vlagatelju priznala stroške v višini 31.661,20 EUR, ki mu jih je dolžan povrniti naročnik v roku 15 dni od prejema tega sklepa, po izteku tega roka pa z zakonskimi zamudnimi obrestmi do plačila, pod izvršbo. Višja stroškovna zahteva se zavrne.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Izbrani ponudnik je v izjasnitvi o zahtevku za revizijo priglasil povrnitev stroškov. Državna revizijska komisija ocenjuje, da v konkretnem primeru prispevek izbranega ponudnika k rešitvi

zadeve ni bil bistven, zato je ocenila, da njegovi priglašeni stroški niso potrebni (četrty odstavek 70. členu ZPVPJN) in je njegovo stroškovno zahtevo zavrnila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 3. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Zoper odločitev o zahtevku za revizijo je dovoljen upravni spor. Tožba se vloží neposredno pisno pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, ali pa se mu pošlje po pošti. Rok za vložitev tožbe je 30 dni od vročitve odločitve Državne revizijske komisije.

Predsednik senata:
Aleksander Petrovčič, univ. dipl. ekon.,
član Državne revizijske komisije

Vročiti:

- vlagatelj po pooblaščenču,
- naročnik,
- izbrani ponudnik po pooblaščenču,
- RS MJU.

Vložiti:

- v spis zadeve.